

Länsstyrelsernas roll(er) i arbetet med små avlopp

Tomas Waara

2016-11-29

RB 26 *Utsläpp av enskilda avlopp*

Länsstyrelserna ska, i syfte att öka åtgärdstakten;

- Aktivt vidareutveckla sitt arbete med tillsynsvägledning om enskilda avlopp enligt MTF (2011:13)
- Stödja kommunerna i deras strategiska arbete med VA-frågor.

Länsstyrelserna ska göra detta genom att bl.a.;

- Vägleda kring i vilka vattenförekomster åtgärder för att minska utsläppen från enskilda avlopp har störst betydelse i ett regionalt perspektiv.
- Genomföra insatser för att stödja kommunerna i deras arbete med att utveckla strategiska VA-planer
- Redovisa hur man bedrivit tillsyn enligt 51 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Vatten och avlopp – vad gör Länsstyrelsen?

- Regionalt miljömålsarbete
- Vattenförvaltningsarbete
- Samråd/granskning detaljplaner och ÖP
- Planeringsunderlag
- Prövning och tillsyn av avloppsreningsverk
- Tillsyn vattenverksamhet - vattentäcker
- Tillsynsvägledning
- Tillsyn enligt lag om allmänna vattentjänster
- Inrätta vattenskyddsområden
- Pröva överklaganden av kommunala beslut
- Fördela bidrag (LOVA)

Rätt förväntning på Ist TVL?

- Lst har möjlighet att driva samverkan, en viktig funktion är att utgöra mötesplats t.ex. genom handläggarträffar
- Lst har inte kompetens kring teknikval, reninstekniker, tillsynsmetodik små avlopp

När vi ser varandras styrkor och svagheter når vi längre

Varför är små avlopp så "heta"

1. Bidrar till övergödningen!
2. Bidrar till övergödningen?
3. Bidrar till övergödningen???
4. Smittskydd, dricksvattenkvalitén i vissa omvandlingsområden, enstaka fastigheter
5. Kretslopp av fosfor
- ?. Syretäring i recipient p.g.a. BOD?
- ?. Lukt?

Har vi tänkt rätt?

Är bedömning i det enskilda fallet ett problem?

- Med dagens regelverk kan man inte säga att ett visst område per automatik utgör ett område där alla anläggningar ska ha hög skyddsnivå – det är "bara" en varningsflagg.
- Skälighetsavvägningen 2 kap. 7 § MB, vart tog den vägen? (krav på hög skyddsnivå är inte sällan förknippat med mycket hög kostnad för fosfor reducering)
- Motivera beslut utifrån fastighetens lokalisering, belastning, recipient, vad som ska skyddas och avväg mot kostnad för skyddsåtgärd

Prövning - bedömning i det enskilda fallet

1. Försäkra er om att anläggningen lokaliseras och anläggs rätt
2. Säkra smittskyddet i första hand
3. Rätt nivå för miljöskydd. Det måste inte vara bortom all rimlig tvivel att funktionskraven klaras.
4. Tänk på hur tillsynen ska ske. Formulera villkor som underlättar för tillsynen. Vad vill TM granska, hur ofta? Fast tillsynsavgift?

Sen det där med formulering av villkor....

- Villkor är straffsanktionerade!!!
- Krav på regelbunden provtagning????
 - Varför, syfte?
- Begränsningsvärden eller funktionskrav som villkor????
 - Hur ska de följas upp?

Tillsyn - bedömning i det enskilda fallet

12 § Det är förbjudet att i vattenområde släppa ut avloppsvatten från vattentoalett eller tätbebyggelse, om avloppsvattnet inte har genomgått längre gående rening än slamavskiljning.

Vad som sägs i första stycket gäller dock inte om det är uppenbart att sådant utsläpp kan göras utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Slutsats:

Många äldre anläggningar omfattas inte av förbudet!

Genom tillsyn kan man ändå ställa krav - om de är skäliga!

Kort om LAV

- Lst utgångspunkt är att kommunen tar sitt ansvar!
- Lst proaktivt arbete sker främst genom information; i planärenden, stöd och råd i va-planering
- För att ta ansvar behöver kommunen säkerställa en VA-planering med god intern samverkan mellan "miljö", "plan", "avfall" och "VA"
- I tillsynsärenden har lst utredningsskyldighet – vi frågar MK

Rekommendationer

- Ta fram BU och TP utifrån MKN och fördjupade åtgärdsprogram (god status 2021 eller 2027) ta hjälp av länsstyrelsen
- Samverka inom kommunen kring en heltäckande VA-plan, planera för kretsloppsområden
- Rätt taxa för tillsyn och prövning
- Inventera alla, åtgärda de sämsta (§ 12 FMH + WC till stenkistor) först.
- Prioritera tillsynen.

Prioritera tillsynen

- Utifrån hälsoskyddet
- Utifrån vattenförekomstens status
- Till områden där små avlopp har betydelse för näringsbelastningen.
- WC-avlopp och närhet till recipient
- Möjligen registrera men lägg inte tid och kraft på BDT-avlopp undantaget
 - Områden som har problem med dricksvattnet
 - Täta fritidshusområden

Men större reningsverk, ledningsnät, dagvatten, lantbruk??

